

MKB Werkt!

MKB Eindhoven

MKB Werkt! is een arbeidsmarktprogramma dat sinds 2014 middels een vraaggerichte aanpak het mkb in de regio Eindhoven ondersteunt bij het vervullen van de personeelsbehoefte. Het is een initiatief van MKB Eindhoven en een aanpak voor en door werkgevers. Centraal staat het Vacaturecafé, een driemaandelijke, laagdrempelige bijeenkomst waar werkgevers en werkzoekenden elkaar ontmoeten. Hier vinden ook praktische workshops voor werkzoekenden plaats. Belangrijk uitgangspunt van de aanpak van MKB Werkt! is dat de ontmoeting tussen werkgevers en werkzoekenden voorop staat, niet het matchen op basis van een cv. Dit maakt de aanpak uniek en onderscheidend ten opzichte van instanties die vooraf proberen hun werkzoekenden op de vacatures van de werkgevers te matchen.

Achtergrond en doel

Het programma startte vanuit de observatie dat mkb-bedrijven in de regio Eindhoven moeilijkheden ondervonden in het werven van personeel. De aanpak is opgezet in 2014 met behulp van subsidie van het Instituut Gak. Ondernemersnetwerk MKB Eindhoven nam destijds waar dat het bestaande instrumentarium vanuit overheden ontoereikend was om goed in de personeelsvraag van mkb-bedrijven te voorzien.

Hier waren ruwweg drie redenen voor:

1. Het arbeidsmarktbeleid in de regio was overwegend aanbodgericht. Het naar werk begeleiden van groepen met een afstand tot de arbeidsmarkt

stond centraal. Er was echter weinig aandacht voor de wensen van werkgevers en de vacatures die zij hadden.

2. Het beleid was in de praktijk gericht op grotere bedrijven, en maar weinig op mkb-bedrijven. Voor instanties die werkzoekenden in opdracht van de overheid naar werk begeleiden, is contact met grote werkgevers efficiënt, omdat grote bedrijven relatief veel vacatures hebben en daardoor grote aantallen werknemers kunnen wegzetten. Het kost de instanties naar verhouding meer werk om het mkb te bedienen. Bekend is echter dat het mkb duurzamer plaatst, zodat een intensievere aanpak wel loont op de langere duur. Dat vereist echter dat vanuit de instanties meer vanuit doelen op de lange termijn gehandeld wordt dan momenteel het geval is. De dynamiek die ontstond tussen instanties en grote werkgevers plaatste mkb-bedrijven op een achterstand in de zoektocht naar personeel.
3. Veel mkb-bedrijven waren onbekend met het arbeidsmarktbeleid van gemeenten ten behoeve van specifieke doelgroepen (bijvoorbeeld statushouders, ouderen, jongeren) en de mogelijkheden van subsidiëring.

Om deze redenen wilde MKB Eindhoven een aanpak opzetten die de vraag van mkb-bedrijven centraal stelt. Het doel is om in de personeelsvraag van ondernemers te voorzien. Dat gebeurt door werkgevers met vacatures en werkzoekenden bij elkaar te brengen. In het werkzoekendenbestand van MKB Werkt! zijn alle werkzoekenden opgenomen met wie in contact is gekomen, zonder onderscheid te maken tussen verschillende doelgroepen. MKB Werkt! is niet afhankelijk van aanmeldingen via UWV en gemeenten; werkzoekenden melden zich zelf aan.

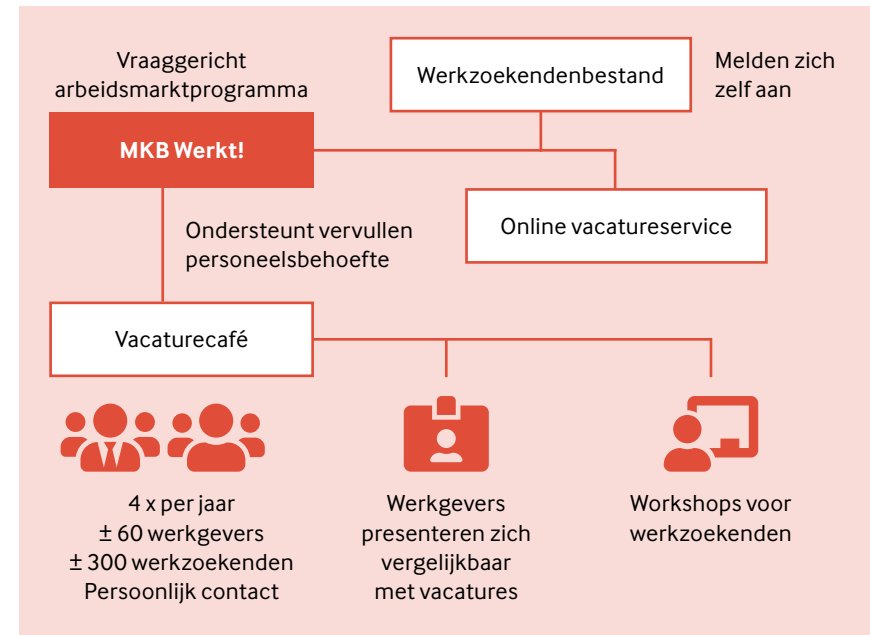
Alle werkgevers in de regio zijn welkom om deel te nemen aan MKB Werkt!, ook grote bedrijven. In de regio Eindhoven en in MKB Werkt! zijn technische bedrijven sterk vertegenwoordigd omdat deze de meeste vacatures hebben; niet alleen voor mensen met een technische achtergrond, maar ook voor bijvoorbeeld administratief medewerkers.

Aanpak

Onder de vlag van MKB Werkt! voert MKB Eindhoven een aantal activiteiten in onderlinge samenhang uit. Het belangrijkste onderdeel van de aanpak is het Vacaturecafé, de ontmoetingsbijeenkomst voor werkgevers en werknemers. Inmiddels vonden 26 Vacaturecafés plaats. Deze bijeenkomsten trekken gemiddeld driehonderd werkzoekenden en zestig werkgevers aan. Werkgevers richten op de locatie een stand in waar ze hun bedrijf en hun vacatures presenteren. Ze krijgen een statafel met op een display hun vacatures. Het enige wat ze hoeven te doen is eigen promotiemateriaal zoals een banner meenemen. Zo wordt ervoor gezorgd dat ook de kleinere ondernemers zich op dezelfde manier kunnen presenteren als de grotere ondernemers.

De kracht van het evenement schuilt in het persoonlijke contact tussen werkgevers en werkzoekenden. De werkgevers kunnen zelf immers het beste uitleggen wat het werk precies inhoudt en een inschatting maken welke werkzoekende binnen hun organisatie past. Werkzoekenden krijgen een goed beeld van de diversiteit aan vacatures in de regio en de kans om zichzelf als persoon aan werkgevers te laten zien. Volgens Hans van Kleef, als vrijwilliger betrokken bij MKB Werkt!, is dat voor hen belangrijk: “Werk zoeken kan een eenzame bezigheid zijn. Je doet het thuis, alleen. Het Vacaturecafé biedt persoonlijk contact en concrete aanknopingspunten. Het zorgt ervoor dat werkzoekenden zich gezien voelen.”

In aanloop naar het café biedt MKB Werkt! werkzoekenden de workshop Dress for Success aan. De stichting Dress for Success helpt mensen met een minimuminkomen aan representatieve kleding en praktische ondersteuning in de voorbereiding op een sollicitatiegesprek. Tijdens het Vacaturecafé zelf kunnen werkzoekenden een tiental praktische workshops volgen, bijvoorbeeld over het opstellen van een goed cv of het presenteren van jezelf. Uitgangspunt van de workshop is dat deelnemers het geleerde direct kunnen toepassen in de praktijk. De workshops worden verzorgd door de partners van MKB Werkt!, zoals vakbonden, onderwijsinstellingen en overheden. “Geef de werkzoekenden de hengel, en niet de vis”, is de achterliggende gedachte bij de workshops, zegt Eveline Meister (MKB Eindhoven). “We willen werkzoekenden in staat stellen om zelfstandig het gesprek met werkgevers aan te gaan.”

MKB Werkt! heeft daarnaast een online vacatureservice. Ongeveer driehonderd bedrijven bieden in de online vacaturebank gemiddeld duizend vacatures aan. Deze kunnen zij eenvoudig bijhouden op hun eigen bedrijfspagina. MKB Werkt! heeft een bestand van ongeveer achtduizend werkzoekenden die gebruik maken van de online dienst en daarnaast gepersonaliseerde mails ontvangen met vacatures die aansluiten op hun interesses. De uitvoerders vragen de werkzoekenden altijd om toestemming om hun cv's ook met andere bedrijven te mogen delen, zodat het bereik van dienstverlening groter is en daarmee ook de kans op een match toeneemt. Ook is er een inhoudelijk programma voor de werkgevers, met workshops en masterclasses over onderwerpen gerelateerd aan personeelszaken. Dit aanbod dekt zowel de 'harde' kant met onderwerpen als wet- en regelgeving aangaande doelgroepen als de 'zachte' kant met onderwerpen als branding van het bedrijf, leiderschapstijlen en aansturing van personeel.

Een belangrijke meerwaarde van het programma schuilt in de krachtenbundeling. Veel mkb-bedrijven zijn te klein om zelf gemakkelijk vacatures onder de aandacht te brengen, personeel te werven en zich van actuele informatie aangaande personeelszaken te voorzien. Daarom bundelt MKB Werkt! de krachten van het mkb in de regio Eindhoven en zorgt dat de ondernemers samen in deze behoeften kunnen voorzien.

Betrokken partijen, looptijd en kosten

MKB Werkt! wordt uitgevoerd door MKB Eindhoven, een netwerkorganisatie voor ondernemers in het midden- en kleinbedrijf met een achterban van drieduizend ondernemers. MKB Eindhoven is een stichting en sinds november 2018 gelieerd aan MKB Nederland. Daarnaast is een groot aantal partners betrokken bij het geven van workshops voor werkzoekenden tijdens het Vacaturecafé. Hier is iedere partij die een waardevolle bijdrage kan leveren welkom.

Daarnaast worden de organisatoren bijgestaan door een groep van ongeveer veertig vrijwilligers. Hans van Kleef is één van hen: "Per Vacaturecafé werken vijftien tot twintig vrijwilligers mee. Iedere workshop wordt door een vrijwilliger ondersteund met het regelen van praktische zaken. Het grote aantal vrijwilligers geeft ons de rust om zaken goed te organiseren."

MKB Werkt! is in 2014 opgezet. Het programma loopt door zolang MKB Eindhoven de instandhouding kan financieren. Dat is momenteel een punt van aandacht. Het programma is opgezet met behulp van subsidies van investeringsfonds Instituut Gak (in de periode 2014-2016) en vanuit het Sectorplan Arbeidsmarkt Zuidoost-Brabant (in de periode 2016-2017). In 2018 zijn de lasten echter volledig gedragen door MKB Eindhoven. MKB Werkt! kost ongeveer 250.000 euro per jaar. Dat is exclusief de kosten van de Vacaturecafés, die worden gefinancierd door bijdragen van 195 euro per deelnemende werkgever. Om haar onafhankelijke positie ten opzichte van werkgevers te waarborgen rekent MKB Eindhoven geen toelage voor matches die ontstaan dankzij MKB Werkt!.

Resultaat & impact

Tijdens de Vacaturecafés doen gemiddeld zo'n zestig werkgevers mee. Op de online vacaturebank bieden ruim driehonderd werkgevers vacatures aan. De masterclasses en activiteiten trekken vijftig tot zeventig ondernemers, afhankelijk van het onderwerp. De Vacaturecafés worden nu bezocht door zo'n driehonderd werkzoekenden per keer. Ruim tweehonderd van hen nemen deel aan de workshops. Gemiddeld met de helft van de bezoekers komt het tot een vervolgesprek. In het vervolgtraject worden per Vacaturecafé tientallen matches gerealiseerd. De overige matches ontstaan vanuit de vacatureservice mkbwerkt.nl en/of andere activiteiten die worden georganiseerd. Het programma MKB Werkt! draagt bij aan gemiddeld zo'n vijfhonderd arbeidscontracten per jaar; in 90 procent van de gevallen komt de geplaatste werkzoekende uit een uitkeringssituatie. Dit resultaat is bevestigd door diverse accountants tijdens de verantwoording van de subsidies.

Lessen & inzichten

– MKB Eindhoven heeft dankzij het programma MKB Werkt! een groot bestand aan werkzoekenden opgebouwd. Dat kan ook bijdragen aan het

- versterken van andere trajecten gericht op de arbeidsmarkt, zoals het creëren van leerwerkplaatsen, onder meer voor statushouders.
- Financiering van de aanpak is een punt van zorg. Inbedding in arbeidsmarktbeleid van de gemeente of provincie kan een oplossing zijn, maar dat blijkt voorlopig lastig te realiseren. Overlap of concurrentie met bestaande activiteiten vanuit overheden lijken hier een rol in te spelen.
- MKB Eindhoven heeft in eerste instantie geprobeerd om vacatures aan te melden bij intermediaire instanties (gemeente, UWV) die over bestanden van werkzoekenden beschikken. Dat leverde niet het gewenste resultaat op; maar weinig werkzoekenden werden doorgestuurd. Hier heeft MKB Eindhoven van geleerd dat direct contact tussen werkgever en werkzoekenden essentieel is. Op dit inzicht is MKB Werkt! gestoeld. Het contact verloopt nu voornamelijk via online media en via gepersonaliseerde mail.
- De ervaring leert dat werkgevers zich op het Vacaturecafé het beste kunnen laten vertegenwoordigen door een leidinggevende of collega, in plaats van door een recruiter of HR-medewerker. Deze laatste redeneren vaak vanuit een wensenlijstje, terwijl er tussen potentiële collega's een andere dynamiek ontstaat.
- Juist omdat het persoonlijke contact tussen werkgever en werknemer zo belangrijk is, laten de organisatoren alleen werkzoekenden zelf toe op het Vacaturecafé, en geen klantmanagers vanuit instanties. De organisatoren hebben namelijk gemerkt dat de grootschalige aanwezigheid van werkgevers op het evenement ook aantrekkingskracht heeft op klantmanagers die namens hun organisatie grote hoeveelheden werkzoekenden aan banen proberen te helpen. De organisatoren staan niet toe dat dit tijdens het Vacaturecafé gebeurt, omdat het ontbreken van persoonlijk contact zou leiden tot een inflatie van de aanpak.
- Eén van de succesfactoren van MKB Werkt! is het niet-verplichtende karakter van de aanpak. "Er zijn geen vensterenveloporganisaties betrokken", aldus Anneke Wilms (Instituut Gak). Werkzoekenden nemen niet deel vanwege druk van gemeente, UWV of andere instanties die over de sociale zekerheid van de werkzoekende gaan. Zij nemen enkel en alleen

deel uit eigen motivatie.

- Voor het toepassen van deze aanpak in andere regio's is het van belang om te beseffen dat het programma bestaat uit met elkaar samenhangende onderdelen. Het succes van het programma is een optelsom van deze delen. Andere regio's hebben gepoogd het concept van het Vacaturecafé, dus alleen het banenmarktevent, over te nemen. Dit is echter beide keren mislukt, omdat het achterliggende programma ontbrak. De workshops, de duurzame contacten met werkgevers en het grote bestand van werkzoekenden zijn cruciale voorwaarden voor het succes. Er is tijd voor nodig om dat op te bouwen.
- De organisatoren hebben geleerd dat de vraag van werkgevers soms onderbelicht blijft in het arbeidsmarktbeleid van de overheid. Terwijl deze vraag juist het startpunt vormt voor het ontstaan van matches met werkzoekenden. Een van de sterke punten van MKB Werkt! is dat het een vraaggerichte aanpak is: de personeelsbehoefte van ondernemers staat centraal.
- Het bundelen van de krachten van mkb-bedrijven levert waardevolle resultaten op. Door samen op te trekken in personele aangelegenheden profiteren mkb-ondernemers van de schaalgrootte van de mkb-sector als geheel. Via MKB Werkt! hebben mkb-ondernemers bijvoorbeeld een veel groter bereik onder werkzoekenden dan zij via hun eigen kanalen zouden hebben.
- De arbeidsmarkt is over de periode 2014-2018 flink veranderd en dat heeft zijn impact op de werkwijze. Door de toenemende krapte op de arbeidsmarkt wordt het lastiger om geschikt personeel te vinden. "Eerder hadden we tijdens het Vacaturecafé vijfhonderd werkzoekenden op honderd banen. Nu loopt het meer één op één", aldus vrijwilliger Hans van Kleef. Hier speelt MKB Werkt! op in door ondernemers workshops aan te bieden waarin ze leren hoe ze zich als aantrekkelijke werkgever richting werkzoekenden kunnen presenteren.
- Voor ondernemers is het Vacaturecafé een laagdrempelige activiteit. D'Jeff van der Ven, directeur van Geton Roestvrijstaal Industrie en veelvuldig

deelnemer aan het café: "Deelname kost mij weinig tijd, want de organisatoren nemen me alles uit handen. Die gesmeerde organisatie is uniek aan dit project: ze ontzorgen ons als deelnemers."

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Eveline Meister, directeur MKB Eindhoven, e.meister@mkbeindhoven.nl.

Zie ook: <https://www.mkbwerkt.nl>